

รายการอ้างอิง



- กฤตยา แสงเจริญ และคนอื่นๆ. รายงานการวิจัยเรื่องแนวทางการให้ความรู้ทางด้านสุขภาพ
อนามัยแก่หมอลำผีฟ้า. (ม.ป.ท.): ๒๕๓๗.
- กฤตยา แสงเจริญ. หมอลำผีฟ้า: ผู้รักษาพื้นบ้าน. ปรินิพนธ์ สาขาจิตวิทยาคลินิก คณะพยาบาล
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๒๗.
- โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์. แนวคิดไทยเรื่องเจ็บไข้ได้ป่วย. (ม.ป.ท.), (ม.ป.ป.).
- คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน. วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์
และภูมิปัญญา. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรม
แห่งชาติ, ๒๕๔๒.
- คำพัน พิมพ์. สัมภาษณ์. ๓ เมษายน ๒๕๔๗.
- งามพิศ สัตย์สงวน. หลักมานุษยวิทยาวัฒนธรรม. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร : รามา
การพิมพ์, ๒๕๔๓.
- จร บูรณเดช. สัมภาษณ์. ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗.
- จรัส พยัคฆราชศักดิ์. ไทยคดีศึกษา ศาสนาและลัทธินิยมในท้องถิ่น. มหาสารคาม : ปริดา
การพิมพ์, (ม.ป.ป.).
- จรรูวรรณ ธรรมวัตร. คติชาวบ้านอีสาน.. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อักษร
วัฒนา, (ม.ป.ป.).
- จรรูวรรณ ธรรมวัตร. รายงานการวิจัยบทบาทของหมอลำต่อสังคมอีสานในกิ่งศตวรรษ.
(ม.ป.ท.), (ม.ป.ป.).
- เจริญชัย ชนไพโรจน์. แคนวง. (ม.ป.ท.): ๒๕๑๕.
- ชอบ ดีสวนโคก. “แม่หญิง” หมอลำทรง / หมอลำผีฟ้า : มติการรักษาพยาบาล. วารสารธรรม
ทรรศน์. ปีที่ ๑ (พฤศจิกายน ๒๕๔๓ – กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔) : ๕๓ – ๕๖.
- ชัยชนต์ เพาพาน. การลำผีฟ้าในเขตอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม. ปรินิพนธ์ ภาควิชา
ไทยคดีศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๓๗.
- ดาว พานโน. สัมภาษณ์. ๒๗ มกราคม ๒๕๔๗.
- คอกจี น้อยทรง. สัมภาษณ์. ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๗.
- เดือน ใจประภา. สัมภาษณ์. ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗.
- เนตร นนศิริ. สัมภาษณ์. ๑๘ มีนาคม ๒๕๔๗.
- บุญช่วย วันเพชร. สัมภาษณ์. ๒๗ มกราคม ๒๕๔๗.
- บุญมี โชคสวัสดิ์. สัมภาษณ์. ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗.

- บุญยงค์ เกศเทศ. รายงานการวิจัยพิธีกรรมของชาวไทย : ศึกษากรณีอำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร. มหาสารคาม : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๓๖.
- บุญเลิศ โยสีดา. หมอลำอีสาน : อนุรักษ์ หรือ พัฒนา. วารสารวัฒนธรรมไทย ฉบับ ๑๐ (กรกฎาคม ๒๕๔๒) : ๓๒ – ๓๔.
- ประทีป เล้ารัตน์อารีย์. ดนตรีมีคุณทุกอย่างไป. วารสารศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ฉบับที่ ๓ (กรกฎาคม – ธันวาคม ๒๕๓๘) : ๓๘ – ๓๙.
- พระครูสันติสารคุณ. คติความเชื่อในการรักษาผู้ป่วยด้วยวิธีจิตเวชของหมอพื้นเมืองในอำเภอรวยป่า จังหวัดมหาสารคาม. (ม.ป.ท.) : ๒๕๔๔.
- พรเทพ วีระพูล. ประเพณีไหว้ผีหมอลำของชาวบ้านผู้ไทยอำเภอโนนแดง. วารสารมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่ ๑๐ (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๓๔) : ๕๖ - ๖๑.
- เพ็ญศรี ดุ้ก และคนอื่นๆ. วัฒนธรรมพื้นบ้าน : คติความเชื่อ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๘.
- ไพบุลย์ แพงเงิน. กลอนลำ – ภูมิปัญญาของอีสาน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, ๒๕๓๕.
- มนุ พระเจริญ. สัมภาษณ์. ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗.
- เมขลา สอนสุภี. ผีฟ้า. ดอกฝ้าย. ปีที่ ๗ (เมษายน – กันยายน ๒๕๔๐) : ๓๓ - ๓๕.
- มอนแก้ว จันทสาโร. สัมภาษณ์. ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๗.
- รชนี กรกระหวัด. สืบสายสะแนนแคน เครื่องเป่าเก่าแก่แห่งลุ่มน้ำโขง. วารสารวัฒนธรรมไทย ฉบับ ๑๐ (กรกฎาคม ๒๕๔๒) : ๓๕ - ๓๙.
- ระวีวรรณ วรรณวิไชย. นาฏศิลป์พื้นบ้าน : วัฒนธรรมท้องถิ่น. วารสารศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม – ธันวาคม ๒๕๔๒) : ๒๓ – ๒๗.
- สมบุญ อธิธิกุล. สัมภาษณ์. ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗.
- สุจิตต์ วงษ์เทศ. ร้องรำทำเพลง. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน, ๒๕๔๒.
- สุรพล เนสุตินธุ์. ดนตรีอีสาน ๑. เอกสารประกอบการสอน ดนตรีอีสาน ๑. (ม.ป.ท.). (ม.ป.ป.).
- สุรัตน์ วรางค์รัตน์. การศึกษาเปรียบเทียบประเพณีวัฒนธรรมของชาวไทย – ชาวโซ่. สกลนคร : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูสกลนคร, ๒๕๒๔.
- ไสว มีพรหม. สัมภาษณ์. ๓ เมษายน ๒๕๔๗.
- หนูที ขพลหา. สัมภาษณ์. ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗.

อุดม บัวศรี. วัฒนธรรมอีสาน. (ม.ป.ท.): ๒๕๔๐.

อักรพล ชูเชิด. การศึกษาคนตรีสในของเมืองทอง จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท
ภาควิชาดุริยางคศิลป์ สาขาดุริยางค์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
, ๒๕๔๓.

ภาคผนวก

ทำเนียบผู้ประกอบพิธีกรรมผีฟ้า และประวัติโดยสังเขป

จังหวัดสกลนคร



ชื่อ นางหนูที ขพลหา

เกิด พ.ศ.๒๔๘๕

อายุ ๖๒ ปี

ที่อยู่ ๔๐ หมู่ ๕ บ้านโพนยางคำ ต.โนนหอม อ.เมือง จ.สกลนคร

การศึกษา ไม่ได้เรียน

อาชีพ เกษตรกร และรับทำพิธีเหยา

จังหวัดมุกดาหาร



ชื่อ นางมอนแก้ว จันทสาโร

เกิด พ.ศ.๒๔๖๗

อายุ ๘๐ ปี

ที่อยู่ ๓๒ หมู่ ๑๐ บ้านคำพอก ต.โนนยาง อ.หนองสูง จ.มุกดาหาร

การศึกษา ไม่ได้เรียน

อาชีพ ทอผ้า เกษตรกร

ผลงาน

ได้รับรางวัลผู้ดีเด่นด้านวัฒนธรรม จังหวัดมุกดาหาร สาขาศิลปการแสดง พ.ศ.๒๕๔๐
จากสภาวัฒนธรรมจังหวัด

จังหวัดนครพนม



ชื่อ นายไสว มีพรหม

เกิด ๗ พฤศจิกายน ๒๔๘๕

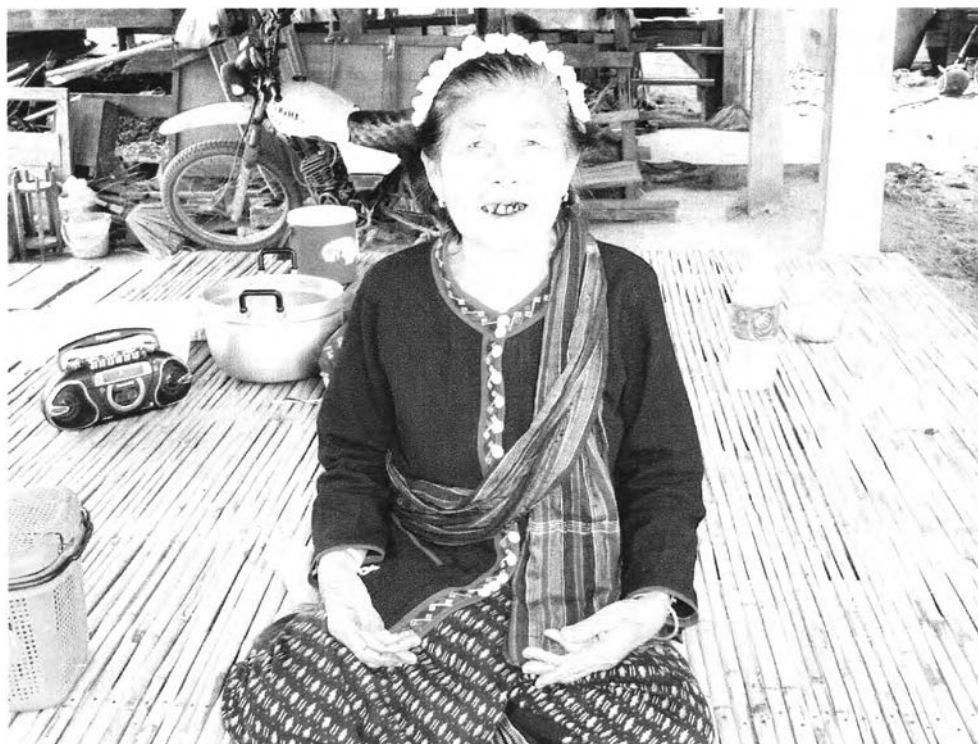
อายุ ๖๒ ปี

ที่อยู่ ๓๐ หมู่ ๑๑ บ้านคงอินนา ต.พระซอง อ.นาแก จ.นครพนม

การศึกษา จบ ป.๔

อาชีพ ทำนา

จังหวัดอุดรธานี



ชื่อ นางมุน พระเจริญ

เกิด กันยายน ๒๔๗๓

อายุ ๗๔ ปี

ที่อยู่ ๘๖ หมู่ ๗ บ้านหนองหญ้าไซร ต.หนองหญ้าไซร อ.วังสามหมอ จ.อุดรธานี

การศึกษา จบ ป.๔

อาชีพ เกษตรกร

จังหวัดขอนแก่น



ชื่อ นางดาว พานโน

เกิด กรกฎาคม ๒๔๕๑

อายุ ๕๖ ปี

ที่อยู่ ๓๕๘ หมู่ ๑ ต.พระยืน อ.พระยืน จ.ขอนแก่น

การศึกษา จบ ป.๔

อาชีพ ทำนา

ผลงาน

- ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๔๖ ได้รับเชิญร่วมแสดงนิทรรศการแพทย์แผนโบราณ ภูมิปัญญาชาวบ้าน และได้รับเชิญให้เป็นวิทยากรในเรื่อง ลำผีฟ้า ภูมิปัญญาอีสาน
- ได้รับเชิญไปสาธิตการลำผีฟ้า ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งชาติ

จังหวัดชัยภูมิ



ชื่อ นางบุญมี โชคสวัสดิ์

เกิด พ.ศ.๒๔๕๐

อายุ ๕๗ ปี

ที่อยู่ ๕๒ หมู่ ๑ บ้านนาเสียว ต.นาเสียว อ.เมือง จ.ชัยภูมิ

การศึกษา ป.๔

อาชีพ เกษตรกร

ทำเนียบนักดนตรี และประวัติโดยสังเขป

จังหวัดสกลนคร



ชื่อ นายเดือน ไช้ประภาย

เกิด ๕ เมษายน ๒๔๘๖

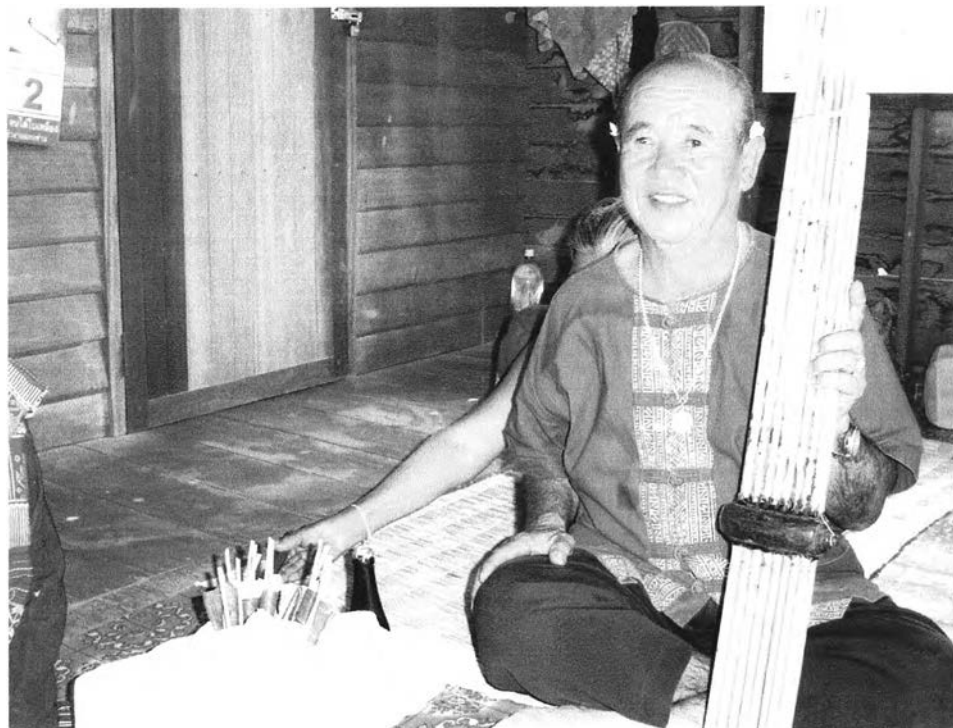
อายุ ๖๑ ปี

ที่อยู่ ๓๑ หมู่ ๒ บ้านโนนหอม ต.โนนหอม อ.เมือง จ.สกลนคร

การศึกษา จบ ป. ๔

อาชีพ เกษตรกร จักสาน

จังหวัดมุกดาหาร



ชื่อ นายดอกจี น้อยทรง

เกิด ๖ มิถุนายน ๒๔๗๗

อายุ ๗๐ ปี

ที่อยู่ ๑๐๕ หมู่ ๕ บ้านคำพอก ต.โนนยาง อ.หนองสูง จ.มุกดาหาร

การศึกษา จบ ป.๔

อาชีพ เกษตรกร

จังหวัดนครพนม



ชื่อ นายคำพัน พิมพา

เกิด ๑๕ เมษายน ๒๔๘๘

อายุ ๕๘ ปี

ที่อยู่ ๓๕ หมู่ ๑๑ บ้านคงอิน่า ต.พระซอง อ.นาแก จ.นครพนม

การศึกษา จบ ป.๔

อาชีพ ทำนา

จังหวัดอุดรธานี



ชื่อ นายจร บุปราณเดช

เกิด ๒ กรกฎาคม ๒๔๕๓

อายุ ๕๔ ปี

ที่อยู่ ๑๒๗ หมู่ ๔ บ้านเลิงถ่อน ต.หนองหญ้าไซร อ.วังสามหมอ จ.อุดรธานี

การศึกษา จบ ป.๔

อาชีพ ทำนา

จังหวัดกาฬสินธุ์



ชื่อ นายเนตร นนศิริ

เกิด พ.ศ.๒๕๑๕

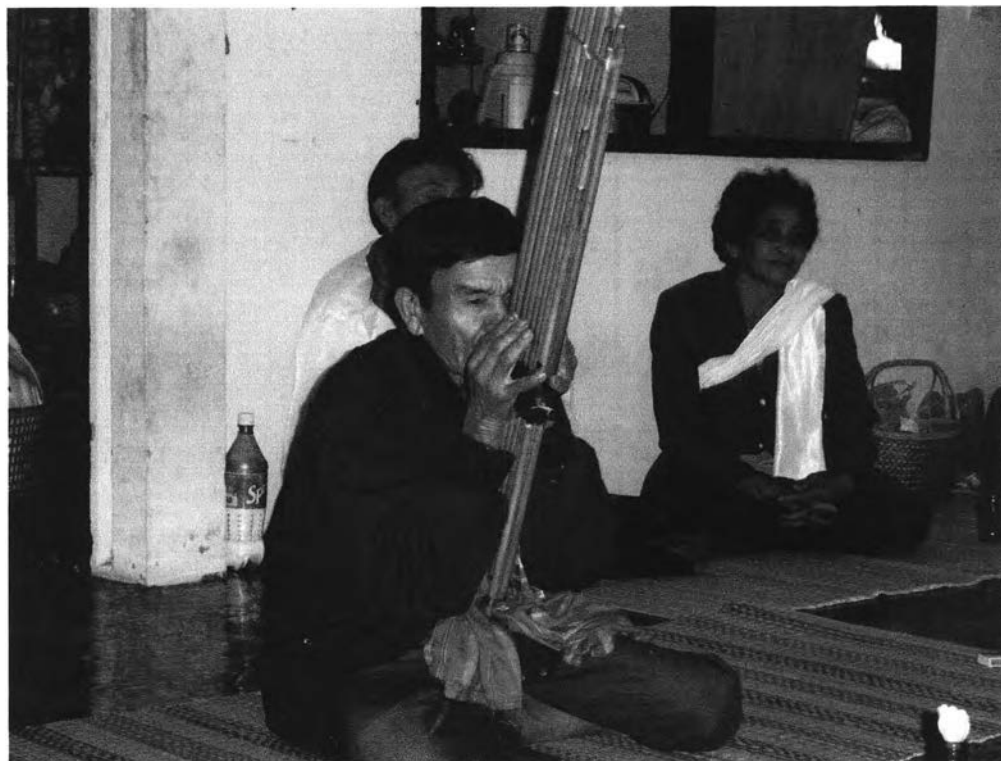
อายุ ๓๓ ปี

ที่อยู่ ๖๐ หมู่ ๘ บ้านดอนสวรรค์ ต.สงเปลือย อ.เขาวง จ.กาฬสินธุ์

การศึกษา จบ ป.๖

อาชีพ ทำนา

จังหวัดขอนแก่น



ชื่อ นายบุญช่วย วันเพชร

เกิด ๕ มีนาคม ๒๔๘๕

อายุ ๖๒ ปี

ที่อยู่ บ้านป่าหม้อ ต.พระยืน อ.พระยืน จ.ขอนแก่น

การศึกษา จบ ป.๔

อาชีพ ทำนา

จังหวัดชัยภูมิ



ชื่อ นายสมบุญ อธิธิกุล
เกิด พฤษภาคม ๒๔๘๐
อายุ ๖๗ ปี
ที่อยู่ บ้านนาไก่อ้เขา อ.เมือง จ.ชัยภูมิ
การศึกษา จบ ป.๔
อาชีพ ทำนา



ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายวรารุติ เรืองบุตร เกิดวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๒๔ ที่จังหวัดอุบลราชธานี สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จาก โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช อุบลราชธานี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต จาก คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๔๖ และได้ศึกษาต่อในระดับมหาบัณฑิตที่คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ.๒๕๔๖